

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การอนุญาตให้เอกชนเข้าร่วมรับฟังและสังเกตการณ์การประชุม
คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้มีหนังสือ
ด่วนที่สุด ที่ ทส (กทล) ๑๐๐๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกาขอหารือเกี่ยวกับการอนุญาตให้เอกชนเข้าร่วมรับฟังและสังเกตการณ์การประชุม
คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ สรุปความได้ว่า สมัชชาองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครอง
สิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งเป็นองค์กรที่เกิดจากการรวมตัวกันของผู้แทน
สมาคม มูลนิธิ และองค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมมีความประสงค์จะรับทราบข้อมูลข่าวสารและ
ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ในกระบวนการพิจารณาและหรือการประชุมของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อม
แห่งชาติในวาระต่าง ๆ จึงขออนุญาตในการเข้าร่วมรับฟังและสังเกตการณ์การประชุมของ
คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๑ ในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๑ และในการ
ประชุมครั้งต่อไป ตามที่โอกาสอำนวย สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมในฐานะที่ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ จึงประสงค์
จะหารือว่าในกรณีที่สมัชชาองค์กรเอกชนฯ แสดงความประสงค์ขอเข้าร่วมรับฟังและสังเกตการณ์
การประชุมของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมในฐานะกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการฯ ตามมาตรา ๑๒ แห่ง
พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือรอง
นายกรัฐมนตรีในฐานะประธานกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่
๒๙/๒๕๕๑ เรื่อง มอบหมายและมอบอำนาจให้รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีประจำสำนัก
นายกรัฐมนตรีปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ มีอำนาจในการ
อนุญาตให้สมัชชาองค์กรเอกชนฯ เข้าร่วมรับฟังและสังเกตการณ์การประชุมของคณะกรรมการ
สิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้หรือไม่ และหากไม่สามารถอนุญาตให้เข้าร่วมรับฟังการประชุมได้ จะมี
กระบวนการที่ต้องปฏิบัติเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่
อย่างไร และฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ สามารถใช้กฎหมายฉบับใดชี้แจงแก่สมัชชาองค์กร
เอกชนฯ ทั้งนี้ การชี้แจงโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.
๒๕๓๕ หรือรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สามารถทำได้และเพียงพอหรือไม่ รวมทั้ง ควร
อ้างอิงมาตราใด

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๕/๑๑๒๐ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๑ ซึ่งสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยมีผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม(สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้วมีความเห็นในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง รองนายกรัฐมนตรีในฐานะประธานกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติหรือปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจอนุญาตให้สมาชิกองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเข้าร่วมรับฟังและสังเกตการณ์การประชุมของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติหรือไม่ เห็นว่า การอนุญาตให้เอกชนเข้าร่วมรับฟังและสังเกตการณ์การประชุมของคณะกรรมการคณะต่าง ๆ นั้นไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดที่บัญญัติไว้อย่างชัดเจน ดังนั้น กรณีตามข้อหาเรื่องนี้ การที่จะอนุญาตให้สมาชิกองค์กรเอกชนฯ เข้าร่วมรับฟังและสังเกตการณ์การประชุมของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้หรือไม่ย่อมเป็นดุลพินิจของคณะกรรมการฯ ที่จะพิจารณาอนุญาตได้ตามความเหมาะสมโดยคำนึงถึงบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพิจารณาถึงประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของประเทศ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนประกอบกัน

ส่วนการที่มาตรา ๒๐^๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติฯ กำหนดให้เอกชนสามารถเข้าร่วมในการประชุมของคณะกรรมการฯ ได้นั้นเป็นกรณีที่พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติฯ ให้อำนาจคณะกรรมการฯ ซึ่งประสงค์จะรับฟังข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็น หรือคำแนะนำทางวิชาการ เชิญให้เอกชนเข้ามาให้ข้อมูลดังกล่าว จึงเป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจคณะกรรมการโดยเฉพาะ

ประเด็นที่สอง หากคณะกรรมการฯ ไม่สามารถอนุญาตให้สมาชิกองค์กรเอกชนฯ เข้าร่วมรับฟังการประชุมได้ จะมีกระบวนการใดตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่ต้องปฏิบัติหรือไม่ เห็นว่า เมื่อได้วินิจฉัยในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่า การอนุญาตให้สมาชิกองค์กรเอกชนฯ เข้าร่วมรับฟังและสังเกตการณ์การประชุมของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้หรือไม่เป็นดุลพินิจของคณะกรรมการฯ ที่จะพิจารณาตามความเหมาะสม ดังนั้น จึงไม่มีความจำเป็นต้องวินิจฉัยในประเด็นที่สองนี้

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๑มาตรา ๒๐ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ คณะกรรมการผู้ชำนาญการ หรือคณะอนุกรรมการ อาจเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็น หรือคำแนะนำทางวิชาการได้เมื่อเห็นสมควร และอาจขอความร่วมมือจากบุคคลใดเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงหรือเพื่อสำรวจกิจกรรมใดๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๕๑